

Predikan

Midfastosöndagen 2018, årg. 1

Psalmer: 71, 667, 143, 444, 700:1, 15, 298.

Pär-Magnus Möller

Mitt i ökenvandringens törst och hunger får Israels folk ca 1200 f.Kr. uppleva hur Gud, mot alla odds, ger dem mat. De kallar maten manna. Ur öknens klippa kommer det dessutom vatten och när de behöver kött flyger vaktlar in genom lägret som de lätt kan fånga. Där ingenting skall finnas och ingenting skall kunna mätta en stor folkskara – finns mot alla odds liv. Detta var Israels folks djupa erfarenhet efter vandringen genom öknen. Det var en erfarenhet som rotat sig djupt i det gemensamma minnet.

... ända till denna dag. För visst är det så att det vi hörts berättats - och även det vi djupt tror på - gäller ända tills det gäller nuet, det gäller mig, det gäller den situation jag befinner mig i. För då plötsligt gäller det ju mitt verkliga liv... och kan Gud verkligen bry sig om det så mycket att löftet gäller också mig?

... mitt i fastans öken stannar vi upp och reflekterar över just detta – mättar Gud oss i vår livsvandring?

Det finns ett litet nyckelord i dagens evangelietext. Det är Petrus bror Andreas som säger orden efter han konstaterat att det enda de hittade för att mata de tusentals samlade människorna var fem bröd och två fiskar som en liten pojke bar fram: *Men vad förslår det till så många?*

Man skall komma ihåg att lärjungarna enligt Johannesevangeliet befinner sig mitt i en fantastisk resa: de hade varit med vid vinundret i Kana, de hade fått se flera sjuka botas, de hade fått gedigen utbildning om Gud och de förstod på ett plan vem Jesus var, i alla fall anade de.

Nu testade Jesus lärjungarna: När folket strömmade till frågade han dem hur man skulle få dem mätta, hade de förstått något av det som de var med om? Nej. visade det sig – inte ett skvatt. Lärjungarna började istället genast räkna. Det skulle kosta ca 200 000 att mätta folkskaran och de pengarna hade de inte – och när de frågat runt hittade de bara pojken med några bröd och fiskar. Svaret lärjungarna ger Jesus är: *Nej, det går inte – här finns ingen som kan hjälpa oss, inget vi kan göra – det är hopplöst.*

Vad förslår det lilla vi har till så många!

Det dystra konstaterandet är på ett sätt alldeles riktigt; hur mättar man flera tusen människor med lite bröd och några fiskar? Det hade ju knappt räckt till en mindre familj.

När missmodet eller uppgivenheten över det till synes oövervinnerliga tar över handen kan vi ofta tänka och säga: *vad förslår det jag har, den jag är, det jag förmår till allt det som behövs för att uppgiften skall lösas* – och vi kanske inte räcker till, vi kanske inte har resurserna, kunskaperna eller vad det nu är! Men det lärjungarna ännu inte förstått och det vi har så svårt att förstå och som Jesus så intensivt vill att vi skall förstå är att där han är med är förutsättningarna annorlunda. Livet är annorlunda där Jesus är!

Den som har Jesus med sitt liv har tillgång till himmelrikets skattkammare, har tillgång till himmelrikets potential. Det är därför vi skall tänka annorlunda. Vi skall inte fastna till den här världens sätt att tänka – vi skall förstå att han som skapat himmel och jord är med oss. Han har inte lämnat oss med en omöjlig uppgift – han vet att vi inte kan mäta flera tusen med fem bröd och två fiskar. Det är omöjligt – men först då har vi inte räknat med Gud.

Två saker vill jag att vi skall bära med oss i det tänkande vi är inne i. Den första är att bröden och fiskarna – även om de i sig inte räcker till mycket – är nödvändiga för att något över huvud taget skall ske.

Det tolkar jag som att våra gåvor och förmågor behövs för att något skall ske överhuvudtaget i Guds rike. Vi behöver ge av det vi har, behöver prioritera den tid vi kan för Guds rike, vi behöver stötta varandra med det vi kan, vi behöver utgjuta oss för världen på det sätt vi kan... först då öppnas himmelrikets kammare och det vi inte förmår fylls upp av Guds nåd.

Det är som i berättelsen om den lilla flickan som var på piano café med sin mamma. I hörnet stod den väldiga flygeln - och i ett obemärkt ögonblick smet den lilla flickan fram och satte sig på pallen. Moderna upptäckte inte vad som hänt förrän hon hörde ett illa låtande klinkande på flygeln. Röd av skam försöker modern tränga sig fram genom folkmassan för att ta ner sin flicka från podiet – men innan hon hinner fram hör hon plötsligt hur musiken förändras – det som innan bara var klinkande fylldes nu i av de ljuvaste toner. Den store pianisten hade satt sig vid flickans sida och fyllde i det flickan inte förmådde – tillsammans skapade de underbar musik.

Så är det med våra gåvor också – de räcker kanske inte till i sig – men med Jesus vid vår sida sker det som inte kan ske – och Guds rike blir synligt.

Den andra saken jag vill att vi skall reflektera över är det faktum att ibland vill vi saker som Gud inte vill. Det glömmet vi gärna. Vi tror ibland att Gud alltid vill det vi vill och att han tänker precis som vi. Det gör han inte. Guds vägar är outgrundliga, heter det – och det är bra att komma ihåg. När våra krafter eller förmågor inte räcker till kan det faktiskt bero på att vi försöker göra saker som Gud vet inte är bra för oss. Då ger han inte kraft till att förgöra oss själva – Vi blir ofta besvikna på Gud i dessa sammanhang – men det är då det gäller att lyssna in vilka andra vägar han öppnar – för det gör han alltid på ett eller annat sätt. Om inte annat är himmelens dörr alltid öppen för alla dem som tillhör honom.

Wilfried Stinnisen, den kände andlige ledaren och munken sa om tiden ungefär så här: När tiden inte räcker till åt det vi vill göra beror det bara på att vi försöker göra saker som Gud inte vill ge tid till. Då får vi lyssna om och prioritera om. Det är bra att reflektera över det när det gäller all vår vilja – och vår besvikelse över att det inte alltid blir som vi vill.

Nu ville Gud mätta folket – han vill ingen hunger – och folket bar fram de som de förmådde till Jesus. Jesus välsignade det och delade ut det och det räckte till alla – och när alla ätit blev det tolv korgar bröd kvar.

Gud är rolig ibland – och Jesus låter denna händelse bli till ett tecken – något vi skall se djupare på än det praktiska att ha lite bröd över till dagen efter. När Israels folk var ute i öknen fick de bara mat för dagen – om de sparade något ruttnade det till dagen efter. De fick lära sig att varje dag lita på att Gud gav dem det som de behövde.

Nu var det nya tider. Nu hade gudsriket brutit fram i världen. När alla ätit sig mätta fanns det bröd över – en krog till varje stam i israels folk. Det brödet är till för alla den som ännu inte tillhörde trons folk – och det brödet var till för morgondagen. Som kristna lever vi i en annan tid än israels folk gjorde – vi lever i nådes tid – nåd är det som flödar över när bågaren är full – vi får mer än vi behöver – så att det skall räcka åt alla. Tolv korgar betyder att Guds rikets folk på nytt skall samlas, äta och bli mätta – och Guds folk är inte bara Israels folk utan också du och jag!

Vårt uppdrag är inte bara att ta oss från Egypten till Israels land – vår uppgift är att i vår ökenvandring dela med oss av överflödet från Guds godhet. Det är därför vi är ljus och salt och bröd och hopp åt folken. Vi har råd att slösa med vår kärlek och omsorg – vi har råd för vi känner källan till allt det goda – vi har råd att förlåta våra fiender, ge åt den som ber, utgjuta oss för världen – för vi vet varifrån vi kan hämta kraft – från honom som med glädje tar emot det lilla vi har, välsignar det och låter det bli till välsignelse åt världen. Så blir vi en del av löftet Abraham fick: Genom ditt folk skall alla folk på jorden bli välsignade.

Så skall du se på dig själv!

Genom mig blir andra välsignade – jag blir bröd för andra såsom Gud är bröd för mig!

